

"אורות הפרשה" עלון פרשת השבוע כיתה קטנה אבל גדולה!

בס"ד ♦ סוכות ושמיני עצרת – תשע"ד ♦

כתיבה / תמונה

טובה

העלון יצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

חגי תשרי – ר' אהדי סט

הגמרא בסוכה (נה ע"ב) מסבירה את משמעותם של הקרבנות הרבים המוקרבים בחג סוכות: "הני שבעים פרים – כנגד מי? כנגד שבעים אומות". כלומר, יש בחג הסוכות פן אוניברסלי, ובשלו אנו מביאים בחג קרבנות כנגד כל אומות העולם. יסוד האוניברסליות עולה פעם נוספת בחודש תשרי בראש השנה, כפי שכותבת המשנה הידועה (ר"ה טז ע"א): "בארבעה פרקים העולם נידון: ... בראש השנה – כל באי עולם עוברין לפניו כבני מרון". ראש השנה אינו רק יום משפט לעם ישראל, אלא יום המשפט לאנושות כולה. מכאן, שיש בחגי תשרי צד אוניברסלי, הקושר בינינו לבין אומות העולם.

כך מסביר הראי"ה עניין זה (קובץ ז' פסקה קלג): "בחודש תשרי מתגדלת בנו הקדושה הטבעית, יסוד עריגת האמונה על פי מקוריותה הנפשית, ומזה מתפרנסים כל העמים כולם פרנסתם הרוחנית, שבעים פרים כנגד שבעים אומות". כלומר, בחודש תשרי אנו מחזקים את הפן הטבעי שבנו – צד האמונה הטבעית, שצריכה להיות קיימת בכל בן אדם, ללא קשר לאומתו ולשייכותו הלאומית. צד זה מחבר בינינו לבין אומות העולם, כיוון שביסוד זה אנו זהים אליהם. זהו יסוד שבעים הפרים המוקרבים בחג סוכות: כיוון שאנו מדגישים את האמונה הטבעית האוניברסלית, אנו יכולים להועיל לשאר האומות ולכן מביאים קרבנות גם עבורם.

אמנם, הראי"ה ממשיך ומסביר שהפרדה בין הפנים השונים בעבודת ה' אינה הפרדה הרמטית. אמנם בחודש תשרי אנו מדגישים את האמונה הטבעית, אך איננו מתנתקים מהפן המיוחד לנו – האמונה היהודית, המיוחדת לעם ישראל השומר תורה ומצוות. שני הפנים משפיעים זה על זה, וגם האמונה הטבעית של עם ישראל שונה מהאמונה הטבעית של אומות העולם. האמונה היהודית בנויה על בסיס האמונה הטבעית, משכללת אותה ומתקנת אותה.

וכך מסיימת הגמרא בסוכה את טעמי הקרבנות של חג הסוכות בהסבר הפר היחיד המובא בשמיני עצרת: "פר יחידי למה? כנגד אומה יחידה. משל למלך בשר ודם שאמר לעבדיו: עשו לי סעודה גדולה. ליום אחרון אמר לאוהבו: עשה לי סעודה קטנה, כדי שאהנה ממך".

החג האחרון של חודש תשרי הוא חג המבטא דווקא את הפן הלאומי, את האמונה היהודית ואת השמחה בתורה שניתנה לעם ישראל. זהו חג המייחד אותנו ומבדיל בינינו לבין האומות, ואף הוא ממוקם בחודש תשרי. הווי אומר: אמנם אנו מחזקים את האמונה הטבעית ועובדים עליה, אך ודאי שאף האמונה הטבעית האוניברסלית מושפעת ונבנית מהאמונה היהודית.

למשפחת כיתה י/3 שלוחה ברכת שבת שלום וחג שמח

יו"ל ע"י כיתה י/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט תשע"ג כל הזכויות שמורות

מעשה שהיה – חיבת המצוות

מספר הרב ידעיה הכהן הי"ו:

משפחתי התגוררה בקרית משה, או כפי שכונתה באותם ימים: 'מונטיפיורי'. ולפני סוכות אבי, ר' שמואל הכהן וינגרטן זצ"ל (שהיה ממקורבי מרן הראי"ה) קנה בשוק מחנה-יהודה קרשים לסוכה. כשביקש לעלות לאוטובוס (מחברת 'המקשר'), ביקש ממנו הנהג גרוש אחד בעד הנסיעה; חצי גרוש עבורו – הנוסע, וחצי גרוש בעד הקרשים. היה חבל לאבי להוציא כזה סכום, ולכן הוא הלך ברגל ממחנה יהודה עד לביתו, כאשר הקרשים מונחים על כתפו.

באותם ימים היה הראי"ה בהבראה בקרית משה. (זה סיפור בפני עצמו איך אבי וחבריו 'סדרו' אותו, והביאו אותו לבית מרגוע בקרית משה, שם שהה במשך תקופה קצרה).

אחר הצהריים יצא הראי"ה לשוח בשדה. הוא הלך ברחוב, והנה הוא רואה את אבי הולך עם הקרשים על כתפו.

סיפר לי אבי: כשראיתי את הרב, הורדתי את הקרשים והנחתים על האדמה. הרב ניגש אלי, חיבק אותי, ואמר לי בהתלהבות כנה: "אני מקנא בך, אני מקנא בך!". מה אתה מקנא בי? שאלתי. ענה הרב: "שאתה סוחר על כתפך את המצווה הזו של קרשי הסוכה!". התביישתי לספר לו שבסך הכל היה חסר לי חצי גרוש...

אורות המועד – חג סוכות ושמחת תורה

השאיבה והניסוך – האמצעי והמטרה

שמחת בית השואבה, שהייתה נוהגת בבית המקדש, בלילי חג הסוכות, הרי הייתה קשורה בניסוך המים על גבי המזבח כל שבעת ימי חג הסוכות, והשאלה המתעוררת היא: מדוע נקראה השמחה על שם מעשה השאיבה, שזה רק הכשר מצוה, אמצעי לקיום המצוה, ולא נקראה על שם המצוה עצמה – "שמחת בית הניסוך"? והסביר מרן הראי"ה, שבזה באו חז"ל ללמדנו שעל ידי שהאדם מקדש את מעשיו, עושה כל פעולה לשם שמים, בכוונה גמורה לעשות רצון ד', האמצעי מתעלה ומגיע לדרגת התכלית, לדרגת המטרה עצמה.

[מועדי הראי"ה' עמ' קי]

בשמחת תורה היה משמיע הראי"ה על שולחנו הטהור דברי עידוד לרוקדים בהקפות ומרבים בשמחה לכבוד התורה, והיה רגיל להזכיר את פירושו של מורו ורבו הנצי"ב זצ"ל, על הפסוק "תחוג לד' אלוקיך" [דברים טז, טו] "דבכלל לשון תחוג משמע שמחה הבאה בריקודים ומחולות, כמו שכתוב בספר שמות [ה, ג] ויחוגו לי במדבר, דמשמעו שמחה וריקודים לפני ד' (ועיין 'העמק דבר' שם באורך)

[מועדי הראי"ה' עמ' קכה]

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד

יו"ל ע"י כיתה 3/ ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט תשע"ג כל הזכויות שמורות